

Stadsbiblioteket
Hässleholms kommun

Diarienummer:
DI-2021-3578

Datum:
2022-03-23

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Ansökan om tillstånd till kamerabevakning avslås.

Redogörelse för ärendet

Hässleholms kommun (org.nr 212000-0985) har ansökt om tillstånd till kamerabevakning i Stadsbiblioteket i Hässleholm. Biblioteket är inrymt i Hässleholm Kulturhus och ligger på plan 2 med ingång från kulturhusets foajé.

Bevakningen är tänkt att ske bl.a. innanför entrén, i receptionen, i barn- och ungdomsavdelningen, vid studieplatser på plan 2 samt i anslutning till undanskymda platser där bibliotekets personal har svårt att hålla uppsikt.

Syftet med kamerabevakningen är att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och störningar av allmän ordning. Bevakning ska pågå måndag–torsdag kl. 10.00–19.00, fredagar kl. 10.00–17.00 samt lördagar kl. 10.00–14.00 med rätt till bildinspelning. Bevakning är tänkt att ske med 13 fast monterade kameror med fast optik.

Hässleholms kommun har inkommit med en sammanställning över inträffade händelser. Sammanställningen avser perioden 2019–2021 och innefattar händelser som har skett i biblioteket. Av underlaget framgår bl.a. att missbrukare regelbundet uppehåller sig på platsen och att ungdomsgång under lång tid använt biblioteket och kulturhuset som fritidsgård. Kommunen har vidtagit en rad alternativa åtgärder för att komma tillrätta med problematiken. Kommunen har bl.a. utökat väktarinsatser, haft möte med politiker, skärpt ordningsregler, genomfört ommöblering samt infört direktlarm till polisen, dock utan framgång.

Det inspelade materialet ska sparas en tid och sedan raderas. Endast polisen och ett begränsat antal personer vid kommunen har tillgång till det inspelade materialet. Teknik med möjlighet att maskera närliggande ytor som inte ska bevakas kommer att användas.

Av inlämnat yttrande framgår att skyddsombud och utvecklingsansvariga på biblioteket inte har något att invända mot kamerabevakningen.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen framgår att en *brottsutsatt plats* inte är varje plats där det någon gång har inträffat enstaka brott. Däremot bör det inte krävas att brottsligheten är ovanligt hög på platsen för att den ska anses vara brottsutsatt eller att det kan presenteras statistik över brottsligheten på den aktuella platsen i förhållande till andra jämförbara platser. Det som bör kunna visas är i stället att det finns problem med brottslighet där bevakningen ska ske. Det bör samtidigt inte krävas utredning om att brottsligheten är påtagligt hög precis där bevakning ska ske, dvs. inom de aktuella kamerornas tänkta upptagningsområde (prop. 2017/18:231 s. 66).

Med *annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom* avses i första hand platser som inte kan anses vara brottsutsatta i den mening som avses i första ledet i punkten men där det ändå finns en särskild risk för vissa typer av brott jämfört med andra platser i samhället. Det kan t.ex. röra sig om platser där olika typer av angrepp i och för sig har inträffat men också om platser där det av andra skäl kan konstateras en förhöjd hotbild mot människor som vistas på platsen eller mot egendom som finns där (prop. 2017/18:231 s. 143).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Eftersom kamerabevakningen kommer att utföras av en myndighet och på en plats dit allmänheten har tillträde är bevakningen tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Ett bibliotek är en plats som enskilda besöker för nöje och rekreation, vilket som utgångspunkt talar för ett tungt vägande integritetsintresse. Det gör även omständigheten att ett kommunalt bibliotek kan besökas av personer i alla åldrar, inklusive barn vilka enligt dataskyddsförordningen¹ är en särskilt skyddsvärd grupp. Bevakningen ska ske under bibliotekets ordinarie öppettider då både personal och besökare vistas på platsen, vilket ytterligare höjer integritetsintresset.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) konstaterar att bevakningen är omfattande då större delen av bibliotekslokalen ska stå under bevakning. Det innebär att enskilda kommer att bevakas under i princip hela sin vistelse på biblioteket. Inom upptagningsområdet finns receptionsyta vilket innebär att personal kommer att bevakas under arbetstid. Även barn- och ungdomsavdelningen ingår i bevakningsområdet vilket innebär att barn och unga kommer att bli föremål för kontinuerlig kamerabevakning. Vidare ska den tänkta bevakningen ske i anslutning till studieplatser där personer kan antas uppehålla sig under en längre tid för att studera eller arbeta. Att bevakningen ska ske med bildinspelning ökar integritetsintresset ytterligare.

Integritetsintresset minskar dock något av att bevakningen delvis syftar till att skydda de personer som blir föremål för bevakningen. Biblioteket kommer även att använda integritetsvänlig teknik för maskering av bl.a. fönsterpartier för att säkerställa att områden utanför bibliotekslokalen inte bevakas. Sammantaget bedömer IMY att integritetsintresset på platsen väger tungt.

Bevakningsintresset

Bevakningen ska ske i syfte att förebygga och förhindra brott samt öka tryggheten på platsen. IMY konstaterar att en bedömning av bevakningsintresset ska göras särskilt för varje plats som ska bevakas. För att kamerabevakning ska vara tillåten krävs att den sökande kan visa att det finns problem med till exempel brottslighet där bevakningen ska ske. Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer är det den som ska bedriva bevakningen som har att visa att det finns ett behov av sådan bevakning.

Hässelholms kommun har uppgett att det finns en problematik med brottslighet och ordningsstörningar i biblioteket. Till stöd för detta har kommunen redogjort för brott och incidenter som inträffat på platsen under perioden 2019–2021. Av sammanställningen framgår att det inträffat ett fall av olaga hot och tre fall av stöld samt 87 fall av psykisk påfrestning (hot/våld) på biblioteket. Enligt kommunen avser psykisk påfrestning bl.a. händelser då ungdomsgång kommit in på biblioteket och betett sig provokativt och hotfullt varpå väktare behövt tillkallas. Kommunen har även gett in en artikel av vilken framgår att det under 2020 inträffade ett fall av ofredande inne på biblioteket.

Vidare uppger kommunen att biblioteket ligger i närheten av tågstationen i Hässelholm vilket gör att flertalet ungdomsgång söker sig till Kulturhuset och biblioteket eftersom

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

det inte finns någon ungdomsgård i centrala Hässleholm. Närheten till tågstationen gör också att hemlösa och missbrukare ofta uppehåller sig i Kulturhuset för att värma sig eller sover i Kulturhusets entré. Narkotikaförsäljning förekommer i hela Kulturhuset och även inne i biblioteket. Kommunen har dock inte inkommit med något underlag avseende dessa händelser.

IMY gör följande överväganden. Av underlaget framgår att sammanlagt fyra brott och 87 fall av psykisk påfrestning har rapporterats under en period om tre år. IMY konstaterar att det visserligen har inträffat enstaka brott på biblioteket men att problematiken huvudsakligen gäller incidenter i form av psykisk påfrestning, vilket inte utgör brott enligt brottsbalken. Kommunen har vidare i allmänna ordalag redogjort för problematik med obehöriga i lokalerna samt narkotikaförsäljning men inte inkommit med något underlag avseende faktiska inträffade incidenter.

IMY anser inte att den redovisade brottslighetens art eller omfattning är så omfattande att platsen är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening. Det ingivna underlaget visar inte heller att biblioteket utgör en sådan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom. Sammanfattningsvis bedömer IMY att bevakningsintresset på platsen väger relativt lätt.

Behovs- och intresseavvägning

IMY konstaterar att det är fråga om bevakning på en plats där integritetsintresset väger tungt och bevakningsintresset väger relativt lätt. Platsen är inte brottsutsatt i den mening som avses i kamerabevakningslagen och inte heller sådan att det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom.

Även om Hässleholm kommun har redogjort för en mängd incidenter i form av psykisk påfrestning som har inträffat på platsen bedömer IMY att dessa uppgifter inte är tillräckliga för att väga upp det tunga integritetsintresse som råder på platsen. Vid en avvägning mellan bevakningsintresset och integritetsintresset bedömer IMY att den enskildes intresse av att inte bli bevakad väger tyngre än bevakningsintresset. Ansökan om tillstånd till kamerabevakning ska därför avslås.

Detta beslut har fattats av juristen Moa Nordqvist efter föredragning av juristen Ylva Nordlind.

Moa Nordqvist, 2022-03-23 (Det här är en elektronisk signatur)

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.